

О.І. ГУМЕННА
(Львів)

НОВІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЛЕКСИЧНОГО СКЛАДУ СЛОВАЦЬКОЇ МОВИ

УДК 811.162.4'273-112

Гуменна О. І. Нові напрями досліджень лексичного складу словацької мови; 13 сторінок; кількість бібліографічних джерел – 35; мова українська.

Анотація. У статті проаналізовані нові напрямки дослідження лексики словацької мови після здобуття Словаччиною незалежності у 1993 році. Розглянуті праці відомих дослідників словацького слівника та деякі наукові розвідки, присвячені розвитку лексики інших слов'янських мов.

Ключові слова: дослідження лексики, праці сучасних лексикологів.

Зміни у суспільному, політичному, економічному житті словацького суспільства, новий статус, якого набула словацька мова у Словацькій Республіці, нова мовна ситуація у державі – все це сприяє поглибленому інтересу лінгвістів до розвитку її лексичного складу.

Метою даної статті є аналіз нових напрямків дослідження лексики словацької мови після утворення незалежної Словацької Республіки у 1993 році. Ми розглянемо праці словацьких лінгвістів та окремі наукові розвідки мовознавців інших слов'янських країн, які після зміни політичного устрою у 90-х роках ХХ століття присвятили свої дослідження розвитку лексичного складу слов'янських мов¹.

У 1993–2010 рр. побачив світ ряд наукових праць, присвячених збагаченню словацького слівника. З-поміж них на особливу увагу заслуговує колективна монографія "Словацька мова" [1], яка вийшла в рамках міжнародного проекту "Сучасні зміни у слов'янських мовах (1945–1995)"². Об'єктом уваги авторів стали мовна політика й мовна ситуація у Словаччині, зокре-

¹ У зв'язку із неможливістю подати у списку літератури усі проаналізовані праці ми подаємо лише найгрунтовніші з них.

² Це серія видань, присвячених відповідним слов'янським мовам, які побачили світ у рамках міжнародного проекту "Сучасні зміни у слов'янських мовах (1945–1995)", керівником якого є польський мовознавець С. Гайда. Протягом 1996–2001 рр. в м. Ополе вийшла серія "Новітня історія слов'янських мов", представлена дванадцятьма наступними лінгвістичними дослідженнями відповідних слов'янських мов: "Сербська мова" за ред. М.Радовановича, "Болгарська мова" за ред. С.Дімітрової, "Російська мова" за ред. Е.Ширяєва, "Серболужицька мова" за ред. Г.Фаски, "Чеська мова" за ред. Я.Корженського, "Словенська мова" за ред. А. Відович-Мухи, "Словацька мова" за ред. Я.Босака, "Хорватська мова" за ред. М. Лончарича, "Білоруська мова" за ред. А.Лукашенца, М. Пригодзича, Л.Сямешкої, "Македонська мова" за ред. Л.Мінової-Гюркової, "Українська мова" за ред. С.Єрмоленко та "Польська мова" за ред. С.Гайди.

ма функціонування двох мов (чеської і словацької) в одній державі, й зміни у мовній ситуації після здобуття Словаччиною незалежності. Словацькі дослідники також ретельно простежили зміни, які відбулись у лексиці, фразеології, словотворі, фонетиці, морфології та синтаксисі сучасної словацької мови 1945–1995 рр., проаналізували стильову, діалектну диференціацію словацької мови. Окремий розділ присвячено функціонуванню словацької мови за межами Словацької Республіки. У світлі теми даної статті особливо цікавим є матеріал, що стосується розвитку лексики й словотвору за вказаний час (К. Бузашіова і Ю. Фурдик). У цих розділах проаналізовано різні типи найменувань, зокрема назви осіб, абстрактні лексеми, зміни в прикметниковій і дієслівній лексиці, процес запозичення слів, насамперед англіцизмів. У розділі, присвяченому змінам у словотворі, розглянуто інвентар твірних основ і словотвірних формантів, доведено, що перший є широкий і відкритим, а другий доволі обмеженим, хоч і багатим (200–250 словотвірних формантів). Найпродуктивніший спосіб словотвору, на думку авторів – суфіксація, менш продуктивний – префіксація, композиція, безафіксне словотворення, творення зворотних дієслів.

Грунтовні мовознавчі дослідження присвячені й аналізу лексики інших слов'янських країн. Так, українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації) досліджена О. Стишовим [2]. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові стала предметом наукового аналізу І. Кочан [3]. Стану чеської мови на зламі тисячоліть присвячена колективна праця чеських лінгвістів [4]. Лексикографічне опрацювання неологізмів, логічним завершенням якого стало видання словника³, дало поштовх до їх наукового теоретичного дослідження у монографії "Неологізми в сучасній чеській мові"⁴. Словотвірна система польської мови (1945–2000 рр.) розглядається у монографії Г. Ядацької [5]. Тенденції інтернаціоналізації у сучасних слов'янських літературних мовах присвячений збірник наукових праць за ред. Л. Смирнова-

Нова мовна ситуація у Словацькій Республіці після переломних історичних подій 1989 р. стала предметом дослідження Я. Качали. Автор зробив спробу визначити ступінь взаємодії словацької і чеської мов, а також вплив англійської мови на словацьку [6]. Дослідження Я. Качали присвячені й мовній політиці у Словаччині [7]. Загальні риси розвитку словацької і слов'янських мов на зламі століть, позитивні і негативні моменти цього періоду окреслив у своїй статті Я. Босак [8]. Фактори динаміки розвитку сучасної словацької мови розкриті у дослідженні Л. Кралчака [9]. До них мовознавець відносить позамовні чинники: загальний розвиток суспільства, політичні і

³ Nová slová v češtině. Slovník neologizmů / Olga Martincová, Vladimír Mejstřík a kol. – Praha : Academia, 1998. – 360 s.

⁴ З анотацією вказаного дослідження можна ознайомитися на інтернет-сторінці Інституту чеської мови Академії Наук ЧР (www.ujc.cas.cz/oddeleni/index.php?page=anotace_neosbor).

соціальні зміни, розвиток сфер комунікації; міжмовні чинники: вплив чеської та англійської мови; внутрішньомовні чинники: взаємозв'язок літературної мови і діалектів, стильова диференціація літературної мови, внутрішньомовні динамічні тенденції, зокрема фонетичні й морфологічні. Увагу дослідників привертають мовна ситуація і зміни у лексиці інших слов'янських мов після 1989 р. [10].

Відображення процесів інтернаціоналізації в лексико-словотвірній системі словацької літературної мови досліджує російський учений Л. Смирнов. Автор детально зупиняється на словотвірному аспекті інтернаціоналізації, аналізуючи фонд т.зв. інтернаціональних елементів, зокрема префіксальні й суфіксальні міжнародні морфеми, за допомогою яких творяться слова у словацькій мові. Проявом тенденції до інтернаціоналізації мовознавець вважає й активне утворення і вживання так званих гібридних слів, що складаються з генетично різнорідних елементів. Учений також наголошує, що широке використання інтернаціональних слів і морфем та розширення діапазону можливостей сполучуваності сприяє налагодженню нових лексико-семантичних зв'язків і словотвірних відносин.

Загальній тематичній і структурній інтерпретації неологізмів присвячена стаття Л. Балажової. Дослідниця розглядає нові лексеми, які пропонувані до реєстру нового словника, аналізує тривалість "новизни" окремих слів і причини невходження їх до активно словацького лексикону. Авторка визначає творення нових слів шляхом деривації і композиції як один із найпродуктивніших способів поповнення лексичного складу сучасної словацької мови. Перелік умовних скорочень і їх значення у майбутньому "Словнику сучасної словацької мови" наводить у своєму дослідженні словацький мовознавець Я. Босак. Тут учений аналізує нові слова, насамперед універбати, які мали б позначатися у словнику певним умовним скороченням.

Проблемі запозичення слів, зокрема сучасному впливу англійської мови на словацьку, інтернаціоналізмам у словацькому лексиконі, творенню слів з питомих джерел як протизвазі тенденції інтернаціоналізації, частково змінам у семантиці словацьких лексем, присвячена стаття К. Бузашівої. У ній авторка обґрунтовує і т.зв. відкритість словацької мови до запозичень з інших мов, зокрема з англійської [11].

У іншій статті дослідниця визначає тенденції розвитку і зміни у лексиці словацької мови в останні десятиліття. Вона розглядає насамперед словотвірний аспект і доходить висновку, що за цей період помітним є кількісне збільшення одиниць на позначення нових явищ, назв нових технологій, найменувань з повсякденного життя людини, архаїзація лексики, пов'язаної з минулим політичним устроєм, натомість, активізація слів, які кілька десятиліть перебували на периферії словникового складу словацької мови; значно поповнилася група розмовної й експресивно-забарвленої лексики, збільшилася кількість нових найменувань, що виникли шляхом метафоричного пересмислення значення відомих слів [12].

У 90-х роках ХХ – на початку ХХІ ст. увагу словацьких лінгвістів усе частіше привертають запозичення з англійської мови. Так, функціонуванню англійських запозичень у словацькій періодиці присвячена стаття А. Оравцо-вої, в якій дослідниця аналізує нові й уже адаптовані англіцизми, висловлює критичне ставлення до відсутності перекладу окремих лексичних одиниць, виявляє словацькі відповідники деяких запозичень [13]. Англіцизми, які в словацькій мові закінчуються на *-ing* та шляхи їх заміни словацькими відповідниками розглядаються у статті Я.Горецького. Опираючись на історію словацької мови, деякі причини запозичення англіцизмів у сучасному словацькому лексиконі називає К. Бузашіова [14].

Запозичення слів як ефективний спосіб збагачення лексичного складу мови є предметом наукового дослідження і в українській [2; 15], чеській [4], російській [16], польській [17] та болгарській мовах [18].

У нових умовах функціонування словацької мови об'єктом уваги словацьких лінгвістів стають богемізми. Так, М. Соколова досліджує морфологічні, синтаксичні, словотвірні й лексичні запозичення з чеської мови. Вона наводить словацькі відповідники лексичних богемізмів, визначаючи деякі з останніх як розмовні одиниці [19]. Аспекти контактів, взаємозв'язок словацької і чеської мов з точки зору культури мови аналізує К. Бузашіова, при цьому вона наводить приклади невинного, на думку дослідниці, використання чеських лексичних одиниць у словацьких текстах [20]. Як славістичну проблему кваліфікує взаємодію словацької і чеської мов відомий мовознавець В. Бланар. Подібній проблематиці присвячене й дослідження М. Набелкової [21].

Запозичення слів з латинської мови – тема наукової розвідки Я. Горецького. Дослідивши русизми у словацькій публіцистиці, Я. Бенковичова дійшла висновку, що це здебільшого кальки (синтаксичні й семантичні), запозичені слова і цитати, переважно оказіональні.

Увагу словацьких мовознавців привертали й окремі запозичені лексеми та їх вживання у словацькій мові. Так, М. Поважай проаналізував слова *rely*, *bilbord*, *know-how*, *vizáž*, Ш. Горват – *pêle-mêle*, Л. Двонч – *skinhead*, К. Герерова – *butik*, Й. Яцко – *short track*, *snowboard*, *sponzor*, Я. Качала – *workshop*, *aids*, С. Місловичова – *fitklub*, *cheerleaders*, *dressing*. Думки дослідників з приводу функціонування у словацькій мові певних іншомовних одиниць часто дають відповіді на питання носіїв мови, які сумніваються у значенні цих слів, їх написанні й відмінюванні, потрібності/непотрібності у лексиці.

У контексті проблеми запозичених слів у словацькій лексиці, лінгвісти – Ю. Фурдик, О. Оргоньова, Ф. Буффа та ін. – зверталися й до питань адаптації одиниць іншомовного походження. Так, Ю. Фурдик детальніше вивчав освоєння угорських запозичень, при цьому він наголошував, що при встановленні їх частиномовної приналежності використовуються засоби словотвору, оскільки угорська є мовою аглютинативного типу й частини мови у ній не так чітко виражені [22]. Словацька дослідниця О. Оргоньова, авторка монографії "Галицизми у словацькій мові" [23], на багатому фактичному матеріалі дослі-

дила процес морфологічної і словотвірної адаптації лексем французького походження. Словотвірному освоєнню запозичень присвятив своє дослідження Ф. Буффа. Учені детально простежують також процеси освоєння одного чи декількох слів, так, Л. Кралчак обрав об'єктом уваги лексему *image*.

Словотвірному аспекту творення лексичних інновацій даного періоду присвячені наукові розвідки К. Бузашіової, Й. Яцка, М. Набелкової, Я. Горецького, К. Гегерової та ін. Відома чеська дослідниця М. Набелкова вивчає прикметникову лексику словацької мови [24]. Зокрема, вона аналізує відіменні, віддієслівні та відприкметникові деривати. На думку авторки, протягом останніх років активізувалося творення прикметників від абстрактних іменників на *-ost'*, *-stvo*.

Й. Яцко досліджує нові назви осіб, утворені за допомогою суфікса *-ár/-ar*. Автор зазначає, що реалізація суфікса *-ár/-ar/-iar* залежить від довготи попереднього складу та закінчення основи слова. Значна кількість слів цієї групи належить, на думку дослідника, до розмовної лексики. Й. Яцко аналізує також правило ритмічного скорочення, чергування довгих/коротких голосних, твердих/м'яких приголосних у назвах осіб на *-ár/-ar/-iar*.

Творення абстрактних іменників і назв дії, розвиток синонімічних рядів прикметників, префіксальне творення докраних дієслівних форм у так званих двовидових дієсловах або у словацьких дієсловах, які вже мають один префікс, варіантність родових закінчень розглядає Я. Горецький в межах динамічних тенденцій у сучасній словацькій мові. Зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на розвиток словацької лексики, визначає у своїй науковій розвідці В. Бланар.

Складні слова з точки зору інтернаціоналізації та інновацій – предмет наукового аналізу К. Бузашіової [25]. Дослідниця дійшла висновку, що творення нових слів за інтернаціональними моделями, які розглядаються у монографії "Динаміка лексики сучасної словацької мови" [26] (йдеться, зокрема, про композицію), не втратило актуальності і в даний час. Крім того, вона зазначає, що у написанні багатьох складних слів, зокрема прикметників, спостерігається різнобічність при написанні, що зумовлене, на думку дослідниці, намаганням наслідувати правопис іноземних мов, насамперед англійської та німецької, та незнанням правопису рідної мови. Розвиток і зміни словникового складу привертають увагу й українських [27; 28], чеських [29], болгарських [30] та польських дослідників [31].

У наукових дослідженнях аналізованого періоду майже не відображені семантичні процеси у лексиці словацької мови. Лише у декількох наукових розвідках К. Бузашіової [11; 12; 14] та Я. Горецького [32] це питання частково висвітлене. Невеликі статті Я. Горецького присвячені аналізу семантичних неологізмів *konferencia*, *auditor*. Більше уваги активним процесам у лексичній семантиці приділяють у своїх наукових працях українські [33; 2] та російські мовознавці [34].

Декілька статей словацьких учених присвячено порівняльному аспекту дослідження словацької та інших слов'янських мов. Йдеться про наукову розвідку відомого словацького мовознавця Я. Босака "Словацька й слов'янські мови на зламі століть". Дослідник зазначає, що у всіх слов'янських мовах помітний "небачений вплив неслов'янських мов (зокрема англійської), передусім в останнє десятиліття, що проявляється у максимально інтернаціоналізованих висловлюваннях у галузі обчислювальної техніки, фінансів, і ще "масивніше" у сфері музики, спорту і т.зв. "масової культури".

У порівняльному плані аналізує творення неологізмів-іменників у словацькій і польській мовах М. Панчикова. Авторка ділить їх на словотвірні неологізми, семантичні неологізми і запозичені слова. Основну увагу дослідниця зосереджує на словотвірних неологізмах, серед яких виділяє нові іменники на позначення дії, ознаки і стану та іменники-назви осіб. Слова цієї групи у словацькій і польській мовах утворені переважно за допомогою подібних суфіксів.

Ще один об'єкт уваги дослідниці – освоєння іншомовних слів у словацькій і польській мовах. М. Панчикова зазначає, що у словотвірному ланцюжку польської мови є похідні лексеми, зокрема дієслова, які відсутні у словацькій мові, наприклад: *elegantować się*, *konfekcjonować* та ін. Подібно К. Палкович порівнює освоєння іншомовних слів у словацькій і словенській мовах, при цьому він зосереджує увагу на фонетичному аспекті.

Неологізми у споріднених мовах (на матеріалі чеської та словацької мов) аналізує Р. Тугушева [35]. Дослідниця доходить висновку, що інтенсивність процесу неологізації у чеській і словацькій лексиці є однаковою, і що багато чеських і словацьких неологізмів збігаються за формою і значенням. Разом з тим, на думку авторки, збагачення лексики словацької мови відбувається не шляхом копіювання на словацький лад чеських неологізмів, а за допомогою власних словотворчих ресурсів.

Сучасним напрямом запозичення слів (на матеріалі словацької та російської мов) присвячена стаття Д. Коллара. У ній мовознавець робить висновок, що в обох мовах джерелом запозичення лексики на сучасному етапі є англійська мова, що в обох мовах наявні слова з суфіксом іншомовного походження *-ing/-ung*, помітною, на думку автора, є і так звана гібридизація слів, тобто творення нових лексичних одиниць шляхом композиції за допомогою компонента іншомовного походження.

Про інтерес до лексики у досліджуваний період свідчить і тематика наукових конференцій, які протягом цього часу проходили у Словаччині й інших слов'янських країнах. Так, у 1994 р. відбулася наукова конференція "Словацька літературна мова та культура мови". У 1997 р. в Братиславі відбувся міжнародний науковий симпозіум "Інтернаціоналізація у сучасних слов'янських мовах: за і проти". У 2000 році у конференції в Празі взяли участь автори майбутнього шеститомного "Словника сучасної словацької мови", робота над яким ведеться в Інституті мовознавства САН. Результатом цієї конференції

став збірник наукових праць "Нова лексика у тлумачних словниках" (2000 р.). У 2003 р. в Празі відбулася ще одна наукова конференція – "Інтернаціоналізми у неологічній лексиці". Цього ж року пройшли міжнародні конференції у Чехії та Польщі з відповідною тематикою "Динаміка й інновації у чеській і болгарській мовах" та "Інноваційні процеси у слов'янських мовах".

Дослідження сучасного стану лексичного складу мови є також результатом наукових проектів та грантів у наукових інституціях Словаччини та інших слов'янських країн. Так, в Інституті мовознавства САН ім. Л. Штура були реалізовані наукові проекти "Запозичені слова у сучасній словацькій мові" та "Інноваційні процеси у лексиці сучасної словацької мови". "Інтернаціоналізми в сучасній лексиці чеської мови" – така назва грантового проекту Інституту мовознавства АН ЧР.

Отже, можна підсумувати, що при нових суспільно-політичних умовах, які склалися у Словаччині та в інших слов'янських країнах наприкінці ХХ століття, відбуваються і зміни в лексичному складі мови, яка реагує на зміни у житті суспільства. І саме до цього питання звертають свої наукові інтереси мовознавці, результатом чого є ґрунтовні лексикологічні дослідження та лексикографічні видання.

Література

1. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Slovenský jazyk / ed. J. Bosák. – Opole : Un-t Opolski, 1998. – 168 s.
2. Стишов О. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації). – К. : Видавн. центр КНЛУ, 2003. – 388 с.
3. Кочан І. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2004. – 518 с.
4. Český jazyk na přelomu tisícletí / František Daneš a kolektiv. – Praha : Academia, 1997. – 292s.
5. Jadacka H. System słowotwórczy polszczyzny (1945–2000). – Warszawa : Polskie Wyd-wo Naukowe, 2001. – 203 s.
6. Kačala J. Nová jazyková situácia v Slovenskej republike // Slovenčina na konci 20. storočia – jej normy a perspektívy. Sociolinguistica Slovaca 3. – Bratislava : Veda, 1997. – S. 101–107.
7. Kačala J. Jazyková situácia, jazyková politika a jazykové zákonodarstvo // Kultúra slova. – 1993. – Roč. 27, №4. – S. 97–104.
8. Bosák J. Slovenčina a slovanské jazyky na prelome storočí // Z vývinových tendencií a zmien súčasnej slovenčiny. Separát. SAS. – Bratislava : FFUK, 2000. – Roč. 29. – S. 227–233.
9. Kralčák L. K otázkam dynamiky súčasnej slovenčiny a jej faktorov // Slovenčina na konci 20. storočia – jej normy a perspektívy. Sociolinguistica Slovaca 3. – Bratislava : Veda, 1997. – S. 283–292.
10. Uličný O. Чешский язык в конце двадцатого века // Linguistik International. Sprachwandel in der Slavia. Die slavischen Sprachen an der Schwelle zum 21. – Jahrhundert Frankfurt am Main, 2000. – S. 141–157.

11. Buzássyová K. Slovenčina ako stredoeurópsky jazyk (na okraj protikladu domáce / cudzie) / Slovenčina na konci 20. storočia – jej normy a perspektívy. *Sociolinguistica Slovaca* 3. – Bratislava : Veda, 1997. – S. 69–78.

12. Buzássyová K. Vývinové tendencie a zmeny v slovnej zásobe slovenčiny (1945–1995) // Z vývinových tendencií a zmien súčasnej slovenčiny. Separát. SAS. – Bratislava : FFUK, 2000. – Roč. 29. – S. 300–309.

13. Oravcová A. Anglicizmy v dennej tlači // Spisovná slovenčina a jazyková kultúra. – Bratislava : Veda, 1995. – S. 97–107.

14. Buzássyová K. Opakovaná internacionalizácia a problém identifikácie morfológických a lexikálnych jednotiek // *Jazykovedný časopis*. – 1991. – Roč. 42, №2. – S. 89–104.

15. Мазурик Д.В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української літературної мови (90-і роки ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. – Львів, 2002. – 19 с.

16. Полякова Т.М. Особенности функционирования экзотизмов романо-германского происхождения в современном русском языке (на материале текстов СМИ последнего десятилетия ХХ – нач. ХХІ в.) // Система і структура східнослов'янських мов: сучасні тенденції розвитку слов'янських мов : зб. наук. пр. – К., 2003. – С. 226–234.

17. Markowski A. Jawne i ukryte nowsze zapożyczenia leksykalne w mediach // *Język w mediach masowych*. – Warszawa : Upowszechnianie Nauki – Oświata "UN-O", 2000. – S. 96–111.

18. Березовенко А.В. Лексичні інновації в сучасній болгарській мові (на матеріалі 80-х років) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. – К., 1993. – 16 с.

19. Sokolová M. České kontaktné javy v slovenšine // *Sociolingvistické aspekty výskumu súčasnej slovenčiny*. *Sociolinguistica Slovaca* 1. – Bratislava : Veda, 1995. – S. 188–206.

20. Buzássyová K. Aspekty kontaktov slovenčiny a češtiny // *Sociolingvistické aspekty výskumu súčasnej slovenčiny*. *Sociolinguistica Slovaca* 1. – Bratislava : Veda, 1995. – S. 163–182.

21. Nábělková M. Slovenčina a čeština dnes. Kontakt či konflikt // Slovenčina v kontaktoch a konfliktach s inými jazykmi. *Sociolinguistica Slovaca* 4. – Bratislava : Veda, 1999. – S. 75–93.

22. Furdík J. Integračné procesy pri lexikálnych prevzatiach // *Jazykovedný časopis*. – 1994. – Roč. 45, №2. – S. 95–102.

23. Orgoňová O. Galicizmy v slovenčine. – Bratislava : Veda 1998. – 126 s.

24. Nábělková M. Slovo tvorná potencialita a lexikálna norma (niekoľko pohľadov na adjektívnu lexiku) // Slovenčina na konci 20. storočia – jej normy a perspektívy. *Sociolinguistica Slovaca* 3. – Bratislava : Veda, 1997. – S. 252–267.

25. Buzássyová K. Zložené slová z hľadiska internacionalizácie a inovácií // *Jazykovedný časopis*. – 2003. – Roč. 54, №1–2. – S. 31–50.

26. Horecký J., Buzássyová K., Bosák J. Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. – Bratislava : Veda, 1989. – 436 s.

27. Карпіловська Є. Динаміка сучасної української мови в словниках нового покоління (проект серії словників нової української лексики) // *Українська мова*. – 2004. – №3. – С. 3–29.

28. Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській літературній мові. – К. : Наукова думка, 1998. – 165 с.
29. Martincová O. Předponová slovesa s cizími základy // Nová slovní zásoba ve výkladových slovnících. – Praha : Ústav pro jazyk český AV ČR, 2000. – S.105–113.
30. Благоева Д. Неологизмите в съвременния български език [Електронний ресурс] // Български език и литература – 2006. – № 6. – С.6. – Режим доступа до журн. : http://liternet.bg/publish13/d_blagoeva/neologizmite.htm.
31. Waszakowa K. Dynamika zmian w zasobie leksykalnym najnowszej polszczyzny // Poradnik językowy. – 1995. – №3. – S.1–12.
32. Horecký J. Internacionalizácia a europeizácia slovenčiny // Internacionalizácia v súčasných slovenských jazykoch: za a proti. – Bratislava : Veda, 1999. – S. 80–82.
33. Самойлова І.А. Процеси семантичної деривації в лексиці сучасної української літературної мови (на матеріалі неологізмів 70-90-х років ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. – К., 1999. – 16 с.
34. Ермакова О. Активные процессы в лексической семантике русского языка конца ХХ века // Linguistik International. Sprachwandel in der Slavia. Die slavischen Sprachen an der Schwelle zum 21. – Jahrhundert Frankfurt am Main, 2000. – S. 65–85.
35. Тугушева Р. Неологизмы в близкородственных языках (на примере чешского и словацкого языков) // Jazykovedný časopis. – 1996. – Roč. 47, №1. – S. 25–40.

НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЙ ЛЕКСИЧЕСКОГО СОСТАВА СЛОВАЦКОГО ЯЗЫКА

О. И. Гуменная

Аннотация

В статье проанализированы новые направления в исследовании лексики словацкого языка после получения Словакией независимости в 1993 году. Рассмотрены труды известных исследователей словарного состава словацкого языка и научные исследования, посвященные развитию лексического состава других славянских языков.

Ключевые слова: исследование лексики, труды современных лексикологов.

NEW TRENDS IN THE STUDY OF LEXICAL COMPOSITION OF SLOVAK LANGUAGE

O.I. Humenna

Summary

The new directions in the researches of Slovak language vocabulary after Slovakia got independence in 1993 have been analyzed. The works of prominent researchers of Slovak vocabulary and scientific investigations devoted to the development of the other Slavic languages vocabulary have been considered.

Key words: study vocabulary, works of modern lexicology.